

de hervormde

83e jaargang · nr 2 · februari 2023

vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

- De àllemooiste Hand! blz. 3
- Het achtste nachtgezicht blz. 4
- De Openbaring van Johannes blz. 7
- Hoe geef je de Bijbelse hoop door... blz. 10

Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

Huishoudelijke Vergadering

We hopen dat we op Deo Volente zaterdagmiddag 22 april elkaar kunnen ontmoeten op de Huishoudelijke Vergadering in Veenendaal. Er zal nadere uitleg worden gegeven over het werken met een jaarthema en ook over de nieuwe naam, die ons blad met ingang van april krijgt, namelijk: MANkracht. De naam De Hervormde Vaan zal vanaf april dus verdwijnen. We gaan een weg van verandering tegemoet om toekomstbestendig te zijn. Tegelijkertijd houden we voluit vast aan de inhoud van Gods Woord en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Ik verwijs u naar het artikel van ds. J.M. Molenaar uit het vorige nummer van ons blad. Staat de datum in uw agenda? We houden u op de hoogte.

Nieuwe Bijbelstudies

Zoals u hebt kunnen lezen, beginnen we in de maand april met de nieuwe Bijbelstudies die als thema hebben: wandelen met God. Prof. J. Hoek uit Veenendaal maakt Bijbelstudies over het leven van Abraham, terwijl ds. H.J.T. Lubbers uit Woudenberg de brief van Paulus aan Efeze behandelt.

Tenslotte

In de kerkelijke prediking wordt vanaf 19 februari weer aandacht gevraagd voor de lijdensweg van onze Heere Jezus. De lijdenstijd is één van de mooie perioden van het kerkelijke jaar. De lijdensweken zijn niet gering in getal, maar het gaat dan ook om het hart van het evangelie. Het devies van Paulus — niets anders te willen weten dan Jezus Christus en Die gekruisigd — heeft nog niets van z'n actualiteit verloren. Het is ons gebed dat we Christus' lijden recht mogen betrachten. In deze zee verzinken onze gedachten. Ik eindig met een hartelijke groet.

ds. J.H. Lammers

• *in dit nummer*

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
WEB.....	10
Organisatienieuws.....	15
Gedicht.....	15
Overlijdensbericht.....	15
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering.....	16

• De kopij voor het maart-nummer
moet vóór 20 februari bij de drukker:
info@boudruk.nl aanwezig zijn.

• ISSN 0167 - 3564

• www.hervormdemannenbond.nl

- Verschijnt 10 maal per jaar • Voor leden gratis
- Niet-leden €18,00 per jaar
- Abonnementen lopen per kalenderjaar
- Opzeggen voor 1 december

• Administratie:

Email: info.mannenbond@solcon.nl

Bankrekeningnr. NL08RAB00377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G.

Telefonisch contact 0180 398670

(maandagmorgen van 9.00- 12.00 uur)

en postadres: 1e secretaris,

p/a Dondersstraat 6,

2984 GR Ridderkerk.

De àltermooiste Hand!

'Mijn tijden zijn in Uw hand'

Psalm 31 vers 16a

Intro

Een meisje zei tegen haar moeder: 'mama, wat hebt u lelijke handen'? Haar moeder legde uit hoe dat kwam: 'er is een keer brand geweest in huis en ik ben naar boven gerend om jou snel uit je bed te halen, maar mijn handen liepen toen pijnlijke brandwonden op, vandaar dat ze lelijk zijn'. Weet je wat dat meisje toen zei? 'Mamma, u hebt de mooiste handen die er zijn'. Ja, want de handen van haar moeder hadden haar gered uit een brandend huis...

Gods hand

Weet u wie de mooiste handen heeft? Kijk naar de tekst: 'Mijn tijden zijn in Uw hand'. Eigenlijk staat het er andersom: 'in Uw hand zijn mijn tijden'. Op 'Uw hand' ligt de nadruk: de machtige hand van God, Die boven alle goden staat (vers 7). David gebruikt ook de naam 'HEERE' (vers 15). Dus ook de hand van de HEERE, Die trouw is en niet los laat wat Hij in Zijn handen heeft. Waarom zegt David dit? Hij is o zo kwetsbaar. Lees Psalm 31 maar: David heeft het over achtervolging, over ziekte, over psychische en lichamelijke klachten, over angst en onzekerheid, de mensen doen alsof hij al overleden is. Maar zegt David: 'met alles wat ik mee maak, ben ik in de hand van mijn God en

HEERE en ik vertrouw op Hem'.

Ja, zegt David, weet u wat de basis van dat vertrouwen is? Het woordje 'mijn': de HEERE is mijn God, zegt David, ik heb de Heere lief, ik houd heel veel van de HEERE. En in de hand van mijn HEERE zijn mijn tijden. Ik ben er o zo veilig in!

Mijn tijden

'Mijn tijden', zegt David, wat bedoelt hij daarmee? Het gaat om drie dingen:

- 1) Mijn tijden betekent: de tijd van ons leven, die we op aarde krijgen. Lees Psalm 139: de Heere kent ons toen onze moeder van ons in verwachting was, vanaf het prilste begin. Lees ook Psalm 39: God kent ook onze sterfdag, want onze dagen zijn bij Hem geteld. Een veilig gevoel of niet?
- 2) Mijn tijden betekent: onze levensgeschiedenis: hoe ons leven verloopt, wat we ontvangen aan zegeningen, voorspoed, fijne ervaringen; ook moeilijke dingen zoals verdriet en rouw, handicap, psychische zorgen, alleen zijn, ziekten, angst en onzekerheid; alle fases van ons leven zijn in Gods hand.
- 3) Mijn tijden betekent ook de geloofstijden van Gods kinderen: als het geloof in Christus ontvangen wordt, de eerste liefde in de omgang met de Heere Jezus als je Heiland,

Borg en Zaligmaker beleefd wordt, het geloofsleven dat op en neer gaat door twijfel, aanvechtingen en beproevingen, maar ook het aanroepen van God om redding, de zekerheid ontvangen dat God mijn God is, een hernieuwd en verdiept vertrouwen dat de Heere uitkomst geeft. Met al die tijden ben ik in Gods hand.

De allermooiste Hand

Ik wou dat ik dat David na kon zeggen, maar ik twijfel vaak, meer dan me lief is. Wat moet ik doen? Zie de handen van de Heere Jezus Christus. Voor het blote oog zijn het lelijke handen met littekens. Hoe komt de Heere Jezus aan die littekens? Door het kruisoffer dat Hij bracht: het offer waaruit God ons vergeving van zonden geeft en een

nieuwe relatie met zondige mensen aangaat en eeuwig leven schenkt. Ja, Jezus' handen spreken over Zijn liefde, dat Hij met zondaren wilde ruilen. Zijn handen zijn de allermooiste handen die er zijn. En Hij steekt die handen naar u uit: 'kom tot Mij, leg uw leven in Mijn hand, Ik haal u uit de lelijke handen van de vorst van de duisternis en zijn rijk en neem u in Mijn doorboorde handen, voor nu en eeuwig'. Mij ook? Hoe weet ik dat dan? Pak deze belofte op in geloof en bidt: 'Heere Jezus, behartig al mijn belangen, ook dat ik niet twijfel maar zeker ben van Uw liefde dat ik in Uw hand veilig ben, in leven en in sterven en tot in eeuwigheid'. Hij zal deze belangen voor u behartigen, want dat belooft Hij u. Bent u al veilig in Jezus' handen?

Ds. J.H. Lammers

• *Bijbelstudie o.t.*

Het achtste nachtgezicht: de vier wagens

Zacharia 6: 1-8

Het achtste en laatste nachtgezicht van Zacharia herinnert sterk aan het eerste. Ook nu ziet de profeet paarden van verschillende kleuren. Alleen zijn er nu geen ruiters op de paarden, maar zijn ze voor wagens gespannen. Kwamen de mannen in het eerste gezicht te paard terug naar de woonplaats van de Heere na hun tocht over de aarde, hier worden ze juist uitgezonden om de tocht naar de aarde te ondernemen. Mondde in het eerste nachtgezicht het verslag van de

expeditie uit in de klacht dat de gehele aarde in rust verkeerde, hier wordt verhaald dat de legerscharen van de Heere uittrekken om het heilsplan van God te realiseren.

Vier wagens

Na het zevende gezicht heft Zacharia zijn ogen weer op en ziet vier wagens tevoorschijn komen tussen twee bergen van koper (vers 1). Er zijn uitleggers die hierbij denken aan aardse bergen, bijvoorbeeld de berg Sion

en de Olijfberg. Of: de berg Sion en de berg Moria. Volgens andere uitleggers hebben we hier te maken met de oud-oosterse voorstelling van een wereldberg met twee toppen, waartussen de zon opkomt.

De eerste wagen wordt getrokken door rode paarden, de tweede door zwarte (vers 2), de derde door witte en de vierde door gevlekte paarden (vers 3). Het zijn sterke paarden. De wagens komen uit de raadszaal van God. Ze rijden uit op Gods tijd, naar Zijn plan en tot Zijn doel.

Calvijn zegt in zijn bijbelcommentaar: 'Er is geen twijfel aan of de profeet verstaat onder die twee bergen de voorzienigheid van God, of Zijn verborgen raad, waardoor alle dingen zijn vastgesteld voor de schepping van de wereld'. De wagens die uit de bergen komen wijzen op de raad van God die ten uitvoer wordt gebracht. Koper weerspiegelt een stralende verschijning en wijst op vastheid.

In Gods raad gaat het over het oprichten van het Koninkrijk van Christus op deze verdorven aarde. Op de geboorte van Christus lopen alle lijnen van het Oude Testament uit. Alles wat daarna gebeurt, vanaf het lijden tot aan de hemelvaart, loopt uit op de wederkomst van de Heere Jezus op de wolken van de hemel. Jezus heeft de dood, de hel en het graf overwonnen. Hem is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde.

De overwinning is aan God

De wagens die de profeet ziet, zijn strijdswagens. Het lijken wel tanks. Ze symboliseren de militaire macht. Ze doen denken aan Psalm 68, de strijd- en oorlogspsalmen van Gods kerk van alle eeuwen. Het leven van

het geloof is een leven van strijd. Hoewel de nieuwe dag gloort, de duisternis is nog niet geheel verdwenen. De machten, die Gode vijandig zijn, laten zich nog steeds gelden. De gehele aarde is hierbij betrokken.

Gods wagens laten geen gebied onbetreden. Het zijn zegewagens. Christus is de Overwinnaar. Paulus schrijft: 'Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt, en daardoor over hen getriomfeerd (Kol.2: 15)'. We mogen ons leven in Zijn hand leggen in het vertrouwen dat Hij voor ons zal strijden.

Naar de vier winden van de hemel

Dat de paarden sterk zijn, houdt in dat ze de einden van de aarde kunnen en zullen bereiken. In de verschillende kleuren moeten we maar niet te veel zoeken. Misschien zijn de kleuren alleen maar genoemd om de ene wagen van de andere wagen te onderscheiden. Zacharia begrijpt het niet, maar hij vraagt aan de tolkengel: 'Wat betekenen deze wagens, mijn Heere (vers 4)'? Hij ontvangt de volgende uitleg: 'Dat zijn de vier winden van de hemel, die erop uit trekken van de plaats waar zij voor de Heere van heel de aarde hebben gestaan (vers 5)'.

Wind kan in de Bijbel ook Geest betekenen. Onder de vier winden van de hemel verstaan we de Geest van God, Die uitgaat naar oost, west, noord en zuid. Niets valt buiten Zijn bereik. Misschien vinden we dit spreken over de Heilige Geest vreemd. De Geest is het Die ons het heil doet kennen. En toch is het ook waar dat de Geest alle goddeloosheid uitbrandt (zie Jes.4: 4). Op de Pinksterdag horen we niet alleen de grote werken van

God aangaande Christus verkondigen, maar ook horen we van tekenen op de aarde; bloed en vuur en rookwalm. 'De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en ontzagwekkende dag van de Heere komt (Hand. 2: 20)'.

Nog maar drie wagens

Er zijn uitleggers die bij vers 6 en 7 ervan uitgaan dat de rode paarden naar het oosten gaan en de witte naar het westen. Hiervoor moet echter de Hebreeuwse tekst enigszins worden aangepast. Dat lijkt me niet de bedoeling. Het valt op dat er sprake is van drie wagens. De wagen met de rode paarden doet niet mee. Bovendien gaan de wagens naar het noorden en het zuiden. Naar het westen is niet nodig, want daar is de zee. Naar het oosten is niet nodig, want daar is de woestijn. Uit het noorden of zuiden kwamen altijd de vijanden.

In het zuiden wonen de Egyptenaren. Daar gaat de gevlekte wagen naar toe. Vanuit het Noorden komen de belangrijkste vijanden: Assyrië, Babel, Perzië.

Naar het noorden gaan daarom zelfs twee wagens, de zwarte en de witte. Dat is niet voor niets. Babel is de stad van de goddeloosheid, de tegenpool van Jeruzalem, Nieuwtestamentisch gezegd: de stad van de antichrist. De Heere bezoekt de aarde met Zijn oordelen. Hij neemt er geen genoegen mee dat Hij een klein beetje betekent in het leven van enkele gelovigen. Hij wil alles zijn in allen en Hij breekt alles af wat zich daartegen keert. Hij is de Heere van de hele aarde. Het is de Heilige Geest Die de wereld voortstuwt naar het gericht.

De Geest rust in het noorden

Waar loopt het allemaal op uit? We zouden er bang van worden. Het laatste vers van het laatste nachtgezicht is echter een machtig perspectief. Er wordt een ongelooflijk vergezicht getoond aan de moedeloze inwoners van Jeruzalem en ook aan ons vandaag. Hoor maar: 'Ga, ga het land door (vers 7)'. God spreekt tot Zacharia: 'Zie, zij die zijn uitgetrokken naar het land van het noorden, hebben Mijn Geest doen rusten in het land van het noorden (vers 8)'.

De Geest vindt rust in het land van het noorden, omdat de goddeloosheid wordt verslagen en verdreven. Dat betekent tegelijkertijd heil voor hen die zich van Babel af hebben gewend en zich hebben bekeerd tot de levende God. Dat betreft ook ballingen die in Babel achtergebleven zijn en ook heidenen (Zach. 6: 15 en 8: 22).

De ware rust

Wanneer de Heere Jezus wederkomt, zal Babylon ten onder gaan. Het wordt uitgeroepen zoals we lezen in Openbaring 18: 'Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon'. Het hemelse Jeruzalem, de stad van de volkomen schoonheid, daalt van God neer uit de hemel. De rust keert terug. De strijd tegen de zonde is voorbij. De Geest kan rusten, omdat er geen vijand meer is. De Kerk, kan eveneens gaan rusten omdat ze de strijd hier op aarde tegen de duivel en zijn rijk te boven is.

Van de genoemde rust merken wij niet veel. Ons hart kan onrustig zijn vanwege de zonde in en om ons heen en vanwege vreselijke gebeurtenissen in deze wereld. Het kan ons

moedeloos maken als we zien in onze dagen dat het Koninkrijk van God in Nederland en Europa eerder kleiner dan groter wordt. Christelijke normen en waarden verdwijnen. Ons hart wordt rustig als we eraan denken dat Gods raadsplan zich doorzet en dat Zijn raad bestaan zal.

Is er nog onrust? De Heere Jezus nodigt ons: 'Komt allen tot mij die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven'. Is de rust aangevochten, straks ontvangen we de eeuwige sabbatsrust (Hebr. 4: 9). De bergen zijn van koper. Dat betekent: Niemand en niets kan dit van ons afnemen.

Gespreksvragen

1. Er zijn mensen die spreken over toeval. Weer anderen laten zich leiden door het noodlot. Hoe beoordeel je dat in het licht van dit Schriftgedeelte?
 2. Voordat de zaken tot stand worden ge-
- bracht liggen ze als het ware in bergengten besloten. Hoe is dat voor je ervaring? Wat houdt geloven in dat verband in (Hebr. 11: 1)?
 3. Het volk heeft het in ballingschap moeilijk met Gods weg (Jes.40: 27). Hoe kan dat vandaag voorkomen? Hoe ga je ermee om (zie ook Rom 8: 28)?
 4. In Openbaring 6 hebben de kleuren wel een betekenis. Welke?
 5. In Psalm 87 komen we de naam Babel tegen. Wat zegt ons dat? Vergelijk ook Handelingen 2: 8 t/m 11.
 6. Wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed maar tegen de overheden en de machten (Efeze 6: 12). Wat merk je van de boze machten in deze wereld? Wat is de troost van Kolossensen 2: 17?
 7. De Heere schenkt de rust in Christus. Waar en op welke wijze ervaren we dat? Spreek er met elkaar over door.

Ds. M. Maas

• *Bijbelstudie n.t.*

Het laatste Bijbelboek, de Openbaring van Johannes (9)

Openbaring 10

Vers 1 en 3, de Engel

Er komt een engel uit de hemel. Wie is deze engel? De uitleggers verschillen hierover van mening. Sommigen denken dat we hier te maken hebben met Gabriël, omdat er wordt gesproken over een sterke (belangrijke) engel. Gabriël betekent ook:

sterkte van God. Die engel is groot, machtig en krachtig en is in staat om z'n ene voet op de zee te zetten en de andere op de aarde. Men legt ook de link met de belangrijke engel die voor Gods troon staat en de vraag stelt wie het waard is de boekrol te openen

en zijn zegels te verbreken (5:2). Anderen menen dat met die sterke engel Jezus Christus wordt bedoeld. De (Herziene) Statenvertaling laat dat uitkomen door het woord 'Engel' te schrijven met een hoofdletter.

De verklaarders (en ook de kanttekeningen) verwijzen bijvoorbeeld naar Openbaring 1 waar de Mensenzoon zich laat zien op een indrukwekkende manier (1:9-18). Ze leggen de link met Openbaring 5 waar Hij zich laat kennen in kleinheid en kwetsbaarheid (lam) en in kracht en macht (ram). Ze verwijzen ook naar Openbaring 19 waar Hij de Koning der koningen en de Heere der heren wordt genoemd. Openbaring 10 noemt een aantal kenmerken van de engel. Daarvan komen we er verschillende tegen in Openbaring 1. Hij is bekleed met een wolk. Boven Zijn hoofd is een regenboog te zien. Zijn gezicht schijnt als de zon. Zijn voeten lijken op pilaren van vuur. Doet die wolk boven het hoofd van de engel niet denken aan de wolk in de woestijn waarin Christus te vinden was? En zijn we de regenboog al niet eerder tegengekomen die om Gods troon te zien is als teken van Zijn trouw (4:1-3)? Wie die belangrijke engel is? Zelf denk ik sterk aan Jezus Christus, Die zich hier laat zien als Degene die alle macht heeft in hemel en op aarde (Mat. 28:18). Maar als u op basis van andere argumenten een andere conclusie trekt, moeten we elkaar daarover de maat niet nemen.

Vers 2, 9 – 11, het boekje

Eerder zag Johannes een groot gesloten boek (5:1). Maar nu ziet hij een veel kleiner ge-

opend boek. Daar wordt Gods Woord mee bedoeld. Het grote boek van de wereldgeschiedenis was gesloten, maar Gods Woord is geopend. Dat geopende boekje betekent dat het direct, duidelijk, doorzichtig, eerlijk, ernstig, heerlijk, heilig is. Dat wij Gods Woord niet verstaan, ligt niet aan Gods woord, maar aan ons. Daarom bidden we altijd om de verlichting met de Geest van ons verstand, omdat ons verstand verduisterd is. Daarom bidden we om de opening van ons hart, omdat ons hart gesloten is. Johannes vervoegt zich bij die engel en vraagt of hij dat geopende boekje mag hebben (vers 9-11). Vervolgens krijgt Johannes de opdracht dat boekje op te eten. Dat zal zijn buik bitter maken. Maar dat zal in z'n mond zoet zijn als honing. Uiteraard moet Johannes dat boekje niet letterlijk eten, maar wordt het hier zinnebeeldig bedoeld. Zo moest Ezechiël destijds ook doen (Ezech. 3). Johannes staat hier symbool voor alle dienaren van het Woord van alle eeuwen en van alle plaatsen die tot aan de wederkomst Gods Woord moeten eten. Zoals wij weleens een boek verslinden en de inhoud in ons opnemen, zo doet Johannes dat met de inhoud van dat boekje. Het is zoet in de mond, maar bitter in de buik – wat betekent dat? Gods goede en genadige Woord dat gepredikt wordt (door Johannes en door velen vandaag), roept bij de mensen verzet, venijn en vijandschap op. En wel op zo'n manier dat men overgaat om andere mensen te verdrukken en te vervolgen die blijven bouwen op de woorden van de Betrouwbare en onverkort vasthouden aan Gods beloften en bedreigingen.

Vers 2b – 3, 5 – 7, de tekenen

De Engel doet drie dingen. Hij zet allereerst z'n rechtersvoet óp de zee en zet vervolgens z'n linker op de aarde. Wie Bijbels gesproken z'n voet ergens op zet, drukt daarmee uit: het is mijn eigendom. Het betekent dat Christus de macht heeft over de zee en de aarde. De zee staat in de Bijbel vaak symbool voor de macht van het kwaad, maar die heeft Hij onder de knie en blijft deze ook de baas. De aarde staat symbool voor Gods schone schepping, waar de mensheid helaas een puinhoop van heeft gemaakt. Niettemin blijft recht overeind: 'Al d' aarde en alles wat zij geeft, Met al wat zich beweegt en leeft, Zijn 't wettig eigendom des HEEREN' (Ps. 24:1 ber.). Hij weet: Christus regeert en schakelt allerlei (wereld)leiders in om bij Zijn doel te komen. Er komen keer op keer erge rampen. Het wordt telkens erger en erger, zwaarder en naarder. Maar te midden van alles wat er gebeurt, staat Christus met Zijn voeten op de zee en de aarde en heeft alles 'in control'. Hij heeft al overwonnen en zal overwinnen. Voor Hem blijf je toch niet overeind, maar ga je toch door de knieën? Uit diep ontzag? Uit pure aanbidding?

Christus laat vervolgens Zijn stem horen alsof we een leeuw horen brullen. Hij laat op die manier aan Zijn vijanden horen dat Hij de baas is. Hij roept daarna zeven donderslagen tevoorschijn. Lees in dit verband ook Psalm 29 eens. Daar is sprake van de stem van de Heere en van donderslagen – tot zeven keer toe. Johannes heeft die donderslagen gehoord, maar mag er van God geen verslag van doen, omdat ze kennelijk te erg waren voor woorden en voor ons moeten worden weggehouden.

Bijzonder. Veel in Openbaring wordt juist wel opgeschreven. Maar dit niet. Wat die donderslagen te zeggen hebben, mogen wij niet weten en kunnen wij niet weten, omdat het gaat over het einde van alle dingen, hoe en wanneer dat zal zijn, dat is verzegeld. Dat blijft verborgen. Jezus zei ooit dat het niet onze zaak is om te weten wat de Vader in Zijn macht vastgesteld heeft en het ogenblik waarop deze gebeurtenissen zullen plaatsvinden.

Tenslotte heft Christus Zijn hand op naar de hemel en legt een eed af. Niet zomaar bij één of andere rechter, maar bij de Rechter van hemel en aarde, bij de Schepper van hemel, zee en aarde, bij God de Vader. De eed – dat er geen tijd meer zal zijn – is kennelijk zo belangrijk dat die iedereen aangaat, degenen die in de hemel zijn, maar ook die op aarde zijn. Waarom is die eed zo belangrijk? Wat heeft die eed te betekenen? Er zal geen tijd meer zijn. In het Grieks staat het woord 'chronos'. Dat woord heeft te maken met de klok. En de klok gaat van het ene uur naar het andere, van de ene tijd naar de andere, van de ene dag naar de andere. De Engel zweert bij de hemel dat de uren, dagen, weken, maanden, jaren eens zullen ophouden. Wat dat betekent kunnen we ons amper voorstellen, want we zijn mensen die leven in de tijd en rekenen met de (klokken)tijd. We weten wel hoe snel de tijd in onze beleving kan gaan. Is de avond al bijna om? Zijn er al twee maanden van het nieuwe jaar die tot het verleden behoren? Zit de wintertijd er al bijna op?

Maar er komt een tijd dat deze tijdsbeleving voorbij zal zijn. Dan zal ook de zonde en de dood tot het verleden behoren. Er zal ook

geen verdrukking en vervolging meer zijn. Dan is ook de genadetijd die we nu beleven voorbij. De geschapen tijd is voorbij en is daar de eeuwigheid. Dat zal gebeuren bij de wederkomst. Dan staat – om een beeld te gebruiken – de klok stil. Het is bij wijze van spreken dan altijd 12.00 uur. Het wordt geen avond meer en geen morgen. We gaan niet meer van de ene dag naar de andere. Het is altijd nu, het is altijd licht. Onvoorstelbaar, onbegrijpelijk, onbevattelijk, maar intussen wel waar, want de Engel zweert het. En we doen er goed aan om daar (opnieuw) geloof aan te hechten.

Gespreksvragen

1. Wie is volgens u die sterke Engel? Waar baseert u dat op? Zie vers 1.
2. Welke drie dingen doet de engel? Wat hebben die tekenen te betekenen? Zie vers 2b, 3-6.
3. De eed luidt: Er zal geen tijd meer zijn (vers 6c). Wat is de betekenis van deze eed? Welke waarschuwing en vertroosting ligt daar voor ons in en voor onze omgeving?
4. Johannes moet het boekje opeten. Dat blijkt zoet in de mond en bitter in de buik (zie vers 9-10). Breng de betekenis eens onder woorden? Wijs eens verschillende gedeelten aan in het laatste Bijbelboek waaruit dat blijkt? In hoeverre herkent u dat zoete en bittere bij uzelf en om u heen? Noem voorbeelden uit uw eigen leven en wat u daarvan merkt in uw omgeving.
5. Waarom blijven er toch dingen voor ons verborgen? Hoe gaat u daarmee om? Zie vers 7.
6. Stelling: In het laatst van de dagen zal de vijandschap tegen Gods Woord in de kerk hevig zijn. Reageer!

Leantine Dekker

HOE GEEF JE DE BIJBELSE HOOP DOOR IN JE GEZIN?

Leven met verwachting

Hij zat wat stilletjes aan tafel, Bram van 8 jaar. Hij was eigenlijk de hele middag al wat teruggetrokken. Na het lezen uit de Bijbel en het gebed, liep er een stille traan over zijn wang. Na wat aarzeling kwam het eruit. Op school hadden ze met elkaar doorgepraat over de oorlog in Oekraïne, maar ook over

zoveel andere plekken in de wereld waar het oorlog was. Een van de klasgenoten had verteld over problemen thuis en ineens was hij bang geworden. Hoe moest het nu toch allemaal goed komen? Net als Bram leven onze kinderen in onzekere tijden. Wat doet dit met onze kinderen? Hoe kun je als gezin verlan-

gend uitzien naar de toekomst en Christus wederkomst? Hoe kun je het Bijbelse perspectief van hoop doorgeven aan je kinderen?

Leven vanuit de hoop

Kinderen nemen het leven vaak zoals het komt en leven vanuit het rotsvaste vertrouwen dat God alles goed zal maken. Het is een belofte waar ze geen moment aan twijfelen, maar waar ze tegelijk nog niet de diepte en reikwijdte van kunnen bevatten.

Hoe ouder de kinderen worden, hoe meer ze ontdekken hoe de wereld in elkaar steekt en hoe bewuster ze zich worden van alle gebrokenheid op aarde. Door verdrietige gebeurtenissen in het gezin of hun omgeving, maar ook door de beelden en geluiden die ze vanuit de media horen, ontdekken kinderen steeds meer dat de wereld niet altijd mooi is. Het kan heftige gevoelens oproepen van angst, onrust, onzekerheid, boosheid, verdriet en paniek.

Tegenslag

We kunnen dit niet weghouden bij onze kinderen. Soms heb je als ouder de neiging om je kind zoveel mogelijk weg te houden bij tegenslag of moeilijke thema's. Maar sinds de verkeerde keuze van Adam en Eva in het paradijs zijn zonde, moeite en pijn onderdeel van het leven. Tegenslag hoort bij het leven, hoe graag we ook anders zouden willen. We zullen er een weg in moeten vinden. Ook onze kinderen zullen dat moeten leren. Het leven hier op aarde is niet het leven zoals God dat uiteindelijk bedoeld heeft. Daarom blijven we zo verlangend uitkijken naar de nieuwe hemel en aarde. Zo ontdekken ook

kinderen steeds meer hoe de wereld in elkaar zit. Soms vinden ze het lastig om er woorden aan te geven, maar ook zij zijn op zoek naar hoop. Hoop op een gezellig thuis, een wereld zonder oorlog of ziekte of een wereld waarin iedereen in vrijheid kan leven.

Vragen

Wanneer kinderen steeds meer ontdekken hoe de wereld in elkaar zit, gaan ze ook steeds meer vragen stellen. Waarom gebeuren deze dingen? Kan God er niet voor zorgen dat het ophoudt? Het is belangrijk om samen met je kinderen in gesprek te gaan en antwoorden te zoeken in Gods Woord. Zeker, de Bijbel geeft geen afgeronde antwoorden op alle vragen die je bij de gebeurtenissen in deze tijd kunt hebben, maar je vindt er wel een richtinggevende duiding in.

De gebeurtenissen die om ons heen plaatshebben, worden ook wel geduid als tekenen van de eindtijd. Zo spreekt de Heere Jezus er ook over in Mattheüs 24. Ze be-teken-en (ze herinneren je eraan) dat er een einde aan de tijd komt. Op dat moment komt Hij terug om te oordelen. Het lijkt soms alsof we er (vaak onbewust) van uitgaan dat de tijd altijd maar doorgaat. We zien de geschiedenis als een eeuwigdurende aaneenschakeling van minuten, uren en dagen. De tijd gaat altijd maar door, totdat... Jezus terugkomt. Juist in deze tijd, waarin we leven in een schijnbaar maakbare wereld, is het belangrijk om kinderen mee te geven dat de tijd niet maakbaar is, maar dat we in Gods tijd leven. Dat maakt ons ervan bewust dat we in alles afhankelijk zijn van Hem en van Zijn genade.

Eind der tijden?

De tijd van crisis waarin we op dit moment leven, kan geduid worden als de eindtijd. Soms wordt er gezegd: 'Honderd jaar geleden zeiden ze óók al dat we in de eindtijd leefden'. Een begrijpelijke opmerking. Die laatste fase is al begonnen na Pinksteren en duurt nog steeds voort. Dat is dus inderdaad al een lange tijd. Maar dat mag niet leiden tot de conclusie dat de tekenen er niet zoveel meer toe doen, omdat ze er altijd al zijn geweest. Dat laatste klopt, maar dat verandert niets aan de voortdurende noodzaak om waakzaam te zijn – nu al tweeduizend jaar lang. Daar komt nog bij dat juist in deze tijd de boodschap van de tekenen extra actueel lijkt te zijn, omdat er sprake is van een verdichting van de tekenen: de intensiteit en de frequentie ervan nemen toe. Dat geeft aan ons bestaan een grote ernst. We leven niet (alleen) om iets door te geven aan ons nageslacht. We leven (vooral) om God te ontmoeten. De tekenen van de eindtijd herinneren ons eraan dat het dáár naartoe gaat, naar de definitieve komst van Gods Koninkrijk. Dat is niet iets om bang voor te zijn, maar door de dood en opstanding van Christus, juist iets om naar uit te kijken.

Woorden vinden

Het kan best lastig zijn om dit goed onder woorden te brengen tegenover je kinderen. Het gaat over abstracte begrippen en over een werkelijkheid die ons verstand te boven lijkt te

gaan. Zoek daarom naar vormen en woorden die bij je kind passen. Het is opvallend dat Jezus Zelf ook gelijkenissen gebruikt om de mensen uit te leggen hoe ze zich op de komst van Gods Koninkrijk moeten voorbereiden. Denk maar aan de gelijkenis over de tien meisjes die zich voorbereiden op een bruiloft (Matt. 25:1-13). Niet alle meisjes waren goed voorbereid en dat had grote gevolgen. Ze kwamen te laat en waren niet meer welkom op het feest. Op de komst van Gods Koninkrijk en Zijn Zoon Jezus moet je je dus voorbereiden. Heel concreet door te blijven bijbellezen, bidden, naar de kerkdienst en naar de club te gaan. Niet stil blijven zitten, maar actief bezig zijn met je geloof. Het mooie is dat je dat niet alleen hoeft te doen, daar kun je elkaar bij helpen. Zoek samen met je kinderen naar mensen in de Bijbel die ook moesten omgaan met grote uitdagingen en toch op God bleven vertrouwen. Wat valt op aan deze persoon? Op welke manier geeft hij zijn relatie met God vorm? Het is hierbij belangrijk dat je algemene ervaringen van personen in de Bijbel niet generaliseert. 'Zoals God in het leven van David deed,

wil Hij ook in jouw leven doen'. Dit kan bij je kind de vraag oproepen waarom hij niet dezelfde ervaring krijgt of hij voelt zich tekortschieten omdat hij niet zo dapper is als David. De identificatie met Bijbelse figuren kan ons waarschuwen, troosten of inspireren. Maar betekent niet dat wij hetzelfde mee zullen maken. Vooral kinderen zullen snel die koppeling maken. Deel vooral met je kind hoe jij zelf ervaren hebt hoe God bij je is op moeilijke momenten en op welke manier je dat hebt gemerkt. Leg het uit en maak het geloofwaardig. Of om het met de woorden van Petrus te zeggen: 'Wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtheid en ontzag' (1 Petr. 3:15). Dit kan met woorden, maar ook door liederen te luisteren of te zingen. Of maak de belofte van Gods hoopvolle toekomst zichtbaar in

huis door een bijbeltekst op te hangen en die met elkaar uit het hoofd te leren.

Niet het laatste woord...

Kinderen zijn een voorbeeld als het gaat om vol vertrouwen uitzien naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Zo zei een tienjarig meisje: 'Ik hoop dat de Heere Jezus vandaag terugkomt, dan kan ik eindelijk oma weer zien'. Dit perspectief maakt lijden, tegenslag en onzekere tijden dragelijk. De dood en het lijden hebben niet het laatste woord. God heeft het laatste woord. In Romeinen staat dat de schepping reikhalzend uitkijkt naar dat moment. Dat moment waarop het leven zoals God het bedoeld heeft, zal aanbreken. Soms ervaar je dit verlangen en deze hoop juist door de meest moeilijke momenten van het leven heen. Deel daarom je verdriet of zorgen met je kinderen. Vaak zien of merken

ze het toch wel aan je. Je hoeft hen niet te belasten met het complete verhaal. Maar juist door het delen (van een stukje) van het verdriet of je zorgen, kun je samen op zoek naar woorden van troost en hoop. Regelmatig zullen je kinderen jou als ouder tot voorbeeld zijn.

Ieder jaar ontwikkelt de HGJB in samenwerking met drie andere bonden (Werkgroep Educatief Beraad) een digitaal magazine Opvoedingsbron. Opvoedingsbron wordt geschreven rondom een thema dat voor verschillende plekken in de gemeente is uitgewerkt. Zo kunnen ouders thuis én in de gemeente leren en ontdekken over een thema met betrekking tot de geloofsofvoeding. Deze editie heeft het thema 'In verlangen – hopen op Zijn komst'. In het magazine vind je een bijbelstudie over 'leven met verwachting'. Deze is geschreven door dr. A.J. van den Herik. Leantine Dekker schreef het bovenstaande artikel over het doorgeven van Bijbelse hoop in het gezin. Verder staan er praktijkvoorbeelden en zes bijbelmomenten in het magazine. We hopen dat deze Opvoedingsbron mag bijdragen aan hoopvolle en verwachtingsvolle gesprekken. Deel het magazine met gezinnen in jouw gemeente. Bekijk de digitale versie op onze website.

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Vlinderlaan 116, 3863 GK Nijkerk
T 033 2000592 • j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter: Ds. J.M. Molenaar
Julianalaan 17, 2712 CB Zoetermeer
T 079 3168995
ds.jmmolenaar@gmail.com

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. A. Kreijkes
Baankamp 6, 7462 TD Rijssen
T 06 28427056
tonny@qualityfinance.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • predikant@rondzes.nl

Lid: Ds. A. Snoek
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Lid: Ds. H.J.T. Lubbers (Themadagen)
Jacobshoeve-Erf 6, 3931 RZ Woudenberg
T 033 2861207
h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn.,
Ceintuurbaan 32-34, 1271 BJ Huizen
info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Aanvragen Hervormde Vaan en mutaties:
doorgeven via het emailadres van de Herv.
Mannenbond: info.mannenbond@solcon.nl
Bestuurswijzigingen melden aan de 1e secretaris

• Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijziging in 'het Adresboekje' doorvoeren:

1) De MV's van Wijk en van Aalburg zijn gefuseerd en gaan samen verder onder de naam: MV 'Augustinus' te Wijk en Aalburg. Nieuwe secretaris is: dhr. M. Versteeg, Grote Kerkstraat 38, 4261 BM Wijk en Aalburg; en nieuwe penningmeester is: dhr. M. Millenaar, Ossenwaard 54, 4261 MB Wijk en Aalburg.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds J van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

• Gedicht

DOOR DE GEEST

Een lied, dat mij eens werd gegeven,
gaat verder, leidt een eigen leven,
Steeds verder weg, bij mij vandaan,
wordt het geweerd of blij verstaan.

En soms mag ik de echo horen
van wat in stilte werd geboren,
dan is er weerklink en gebed,
dat jou en mij op hoogten zet,

waar wij in vreugde en ontmoeten,
eerbiedig onze Heiland groeten
en juichend klinkt dan ons beamen:
Hoe ver uiteen, in Hem toch samen.

Uit: Nooit zal het donker winnen
door: Co 't Hart

• Overlijdensbericht

'Hij heeft gedacht aan Zijn genade'
Psalm 98 vers 2 berijmd

Met droefheid geven wij kennis dat
op 11 december 2022 is overleden
ons trouw en meelevend lid

JAN KUIPER

in de leeftijd van 78 jaar.

We gedenken in dankbaarheid zijn
jarenlange betrokkenheid bij onze
vereniging.

De Heere vertrooste zijn vrouw,
kinderen, kleinkinderen en verdere
familie.

Bestuur en leden
van de Mannenvereniging
'De Heere is mijn Banier'

Wijngaarden, december 2022

UITNODIGING

aan de leden van onze Mannenbond om op D.V.

ZATERDAG 22 april 2023

aanwezig te zijn op de

HUISHOUDELIJKE VERGADERING

Locatie: gebouw Maranatha naast de Julianakerk
Prins Bernhardlaan 26, 3901 CC te Veenendaal
Aanvang 14.00 uur.

A G E N D A:

1. Opening door de voorzitter ds. J.H. Lammers
2. Jaarverslag 2022 van de secretaris
3. Jaarverslag 2022 van de penningmeester - Begroting 2023
4. Verslag van de kascontrolecommissie
5. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
6. Mededelingen
7. Toelichting door ds. J.M. Molenaar over het project
'Continuïteit en toekomst bestendigheid van de Mannenbond'
8. Aftredend en herkiesbaar voor een nieuwe periode:
Ds. J.H. Lammers te Nijkerk
Ds. E. de Mots te Ridderkerk
Ds. A. Snoek te Kesteren
9. Referaat door ds. J. van Dijk
'Het nieuwe normaal' n.a.v. Openbaring 6 vers 1-8
10. Collecte – u kunt ook gebruik maken van een éénmalige machtiging
11. Pauze
12. Bespreking van vragen n.a.v. het referaat
13. Rondvraag
14. Sluiting door ds. H.J.T. Lubbers

U bent hartelijk welkom!

Namens het Hoofdbestuur, Ds. J. van Dijk (1e secr.)

P.S. Op het terrein van de Julianakerk kunt u gratis parkeren.